

ด่วนที่สุด

ที่ คค(ปคร) ๐๒๐๑/๓๕



สค. 41
วันที่ 15 ก.พ. ๖๕
เวลา 17.08

สค. (eMail)

ส่ง : กวค.

รับที่ : ๘1769/65

15 ก.พ. 2565 เวลา 17.00 น



กระทรวงคมนาคม

๓๘ ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๑๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อดำเนินการก่อสร้างโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร-หนองคาย (ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สำเนาหนังสือคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่ ทส (กวล) ๑๐๐๘/ว ๑๕๑๒๘

ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๓. แผนที่แสดงแนวเส้นทางในโครงการฯ ช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำและบริเวณก่อสร้างงานอุโมงค์

๔. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๙๓๙

ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔

๕. แบบตรวจสอบเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี (Checklist)

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ขออนุญาตผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อดำเนินการก่อสร้างโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูง เพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร-หนองคาย (ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา) ของการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙) รวมทั้งเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๒) การสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และ (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ (เรื่อง การเสนอเรื่องเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐต่อคณะรัฐมนตรี) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ อนุมัติให้การรถไฟแห่งประเทศไทย ดำเนินโครงการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูง เพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร-หนองคาย (ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา) ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ และสถานีปฏิบัติการแห่งขาติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ รับทราบผลการอนุมัติโครงการฯ แนวเส้นทางเริ่มต้นที่สถานีกลางบางซื่อ สถานีดอนเมือง สถานีอยุธยา สถานีสระบุรี สถานีปากช่อง และสิ้นสุดที่สถานีนครราชสีมา รวม ๖ สถานี ระยะทาง ๒๕๓ กิโลเมตร และมีศูนย์ซ่อมบำรุงและควบคุมการเดินรถตั้งอยู่บริเวณสถานีรถไฟเชียงรากน้อย

๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบให้ปรับชื่อโครงการฯ จากเดิม “โครงการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูง เพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร-หนองคาย (ระยะที่ ๑

ช่วง ...

ช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา)” เป็น “โครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูง เพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร-หนองคาย (ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา)” และเห็นชอบร่างสัญญา ๒.๑ การออกแบบรายละเอียด (Detailed Design Services Agreement) โครงการฯ ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ โดยงานออกแบบรายละเอียด สำหรับการก่อสร้างงานโยธา ประกอบด้วย งานโครงสร้างทางยกระดับ โครงสร้างทางระดับดิน อุโมงค์ สะพาน อาคาร ยานสถานี และโครงสร้างพื้นฐานด้านโยธาอื่น ๆ ทั้งนี้ การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ลงนามสัญญา ๒.๑ กับรัฐวิสาหกิจจีน (China Railway Design Corporation : CRDC และ China Railway International : CRIC) เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๐ โดยผู้รับจ้างฝ่ายจีนได้ออกแบบแล้วเสร็จ และการรถไฟแห่งประเทศไทยได้แบ่งการก่อสร้างงานโยธาของโครงการฯ เป็น ๑๔ สัญญา

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อดำเนินการก่อสร้างงานโยธาของโครงการฯ บริเวณแนวเส้นทางซึ่งพาดผ่านพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ในพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสัก และลุ่มน้ำมูล ท้องที่จังหวัดสระบุรี และจังหวัดนครราชสีมา จึงจำเป็นต้องขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ต่อคณะรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๑ (เรื่อง มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำมูลและชี และข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ (เรื่อง มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคตะวันตก ภาคกลาง และลุ่มน้ำป่าสัก และการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนอื่น ๆ (ลุ่มน้ำชายแดน)) และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ (เรื่อง ขอผ่อนผันใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อก่อสร้างทางเพื่อความมั่นคง)

๓. มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๑ (เรื่อง มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำมูลและชี และข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ) เห็นชอบการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ และแผนที่แสดงชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ และข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ เอ กำหนดว่า “... ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นนี้ไม่ให้มีการใช้พื้นที่ในทุกกรณี ทั้งนี้ เพื่อรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารอย่างแท้จริง ...”

๓.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ (เรื่อง มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคตะวันตก ภาคกลาง และลุ่มน้ำป่าสัก และการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนอื่น ๆ (ลุ่มน้ำชายแดน)) เห็นชอบการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ และแผนที่แสดงชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ และข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ เอ กำหนดว่า “... ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นนี้ไม่ให้มีการใช้พื้นที่ในทุกกรณี ทั้งนี้ เพื่อรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารอย่างแท้จริง ...”

๓.๓ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ (เรื่อง ขอผ่อนผันใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อก่อสร้างทางเพื่อความมั่นคง) ข้อ ๒ “ต่อไปจะไม่อนุมัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ อีกไม่ว่ากรณีใด”

๓.๔ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ (เรื่อง การเสนอเรื่องเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐต่อคณะรัฐมนตรี) ให้ถือเป็นหลักปฏิบัติว่า การเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ เช่น การใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำ พื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่ป่าไม้ถาวร เป็นต้น ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยตรงก่อน และให้นำความเห็นชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวเสนอไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพร้อมกับเรื่องที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

๓.๕ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ (เรื่อง ขอบทบทวนและยกเลิกมติคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑) ข้อ ๒ ในการขอเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงาน ของรัฐ ถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือ การดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดทำ รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนด โครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมถึงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ (เรื่อง ขอม้วนผันใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อก่อสร้างทางเพื่อความมั่นคง) อย่างเคร่งครัด

๔. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ลงนามในสัญญาจ้างก่อสร้างงานโยธาของโครงการฯ สัญญาที่ ๓ - ๒ งานอุโมงค์มวกเหล็กและลำตะคอง เพื่อก่อสร้างอุโมงค์ทางวิ่งรถไฟ แบบอุโมงค์เดี่ยวทางคู่ จำนวน ๔ ช่วง คือ อุโมงค์ผาเสด็จ อุโมงค์มวกเหล็ก อุโมงค์หินลับ และอุโมงค์คลองไผ่ และมีความจำเป็นต้องดำเนินงานในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ท้องที่ จังหวัดสระบุรี และจังหวัดนครราชสีมา อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงจำเป็นต้องขอม้วนผันการใช้พื้นที่ต่อคณะรัฐมนตรี เป็นการเร่งด่วน ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ก่อนเข้าดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่ก่อสร้าง

๕. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๕.๑ โครงการฯ เข้าข่ายต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประเภทระบบขนส่งมวลชนที่ไร้ราง และโครงการทุกประเภทที่อยู่ในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้เป็นพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น ๑ กระทรวงคมนาคม โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร ได้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการรถไฟความเร็วสูง สายกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา (ช่วงชุมทางบ้านภาชี-นครราชสีมา) และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบรายงานดังกล่าว ต่อมาในการประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อความร่วมมือด้านรถไฟระหว่างไทย-จีน ครั้งที่ ๑๐ ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้เริ่มต้นก่อสร้างโครงการฯ ช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา ลำดับแรก โดยฝ่ายจีนจะเป็นผู้ออกแบบและควบคุมการก่อสร้าง ทำให้มีรายละเอียดบางส่วนเปลี่ยนแปลงไปจากที่นำเสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว การรถไฟแห่งประเทศไทยจึงได้จัดทำรายงานการขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เสนอสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการตามขั้นตอน ทั้งนี้ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างพื้นฐานทางบกและทางอากาศ ในการประชุมครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ มีมติให้ความเห็นชอบรายงานการขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการฯ ดังกล่าว โดยให้การรถไฟแห่งประเทศไทยปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่เสนอในรายงานฯ อย่างเคร่งครัด และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้ให้ความเห็นชอบรายงานฯ ตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างพื้นฐานทางบกและทางอากาศ และให้การรถไฟแห่งประเทศไทยรับความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการเพิ่มเติม ในประเด็นมาตรฐานความปลอดภัยในการก่อสร้างโครงการฯ โดยเฉพาะการก่อสร้างอุโมงค์ การจัดให้มีระบบระบายอากาศภายในอุโมงค์ การกำหนดให้มีการซักซ้อมในกรณีการเกิดเหตุฉุกเฉินภายในอุโมงค์ และการจัดทำระเบียบหรือคู่มือการปฏิบัติงานของรถไฟความเร็วสูง โดยให้กระทรวงคมนาคม (การรถไฟแห่งประเทศไทย) เป็นผู้รับผิดชอบ หากมีปัญหาใด ๆ เกิดขึ้น จากการดำเนินโครงการฯ และดำเนินการ ดังนี้

๑) ดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในรายงานการขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูง สายกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา (ช่วงชุมทางบ้านภาชี-นครราชสีมา) ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโครงสร้างพื้นฐานทางบกและทางอากาศ ในการประชุมครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ อย่างเคร่งครัด

๒) ให้ตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้

๓) นำความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาตามมาตรา ๔๔ และมาตรา ๕๑/๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อไป

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕.๒ การก่อสร้างโครงการฯ ช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา ระยะทาง ๒๕๓ กิโลเมตร แบ่งสัญญาก่อสร้างงานโยธา เป็น ๑๔ สัญญา ส่วนใหญ่จะก่อสร้างโครงสร้างทางรถไฟไปตามพื้นที่เขตทางรถไฟสายทางปัจจุบัน ทั้งรูปแบบทางระดับพื้นและทางยกระดับ และจากขั้นตอนการสำรวจสภาพพื้นที่เพื่อก่อสร้างรวมทั้ง การตรวจสอบทรัพยากรป่าไม้ที่สำคัญ และชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่แนวเส้นทางพาดผ่าน พบว่า งานโยธาของสัญญาที่ ๓ - ๒ งานอุโมงค์มวกเหล็กและลำตะคอง ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี และจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นการก่อสร้างอุโมงค์ทางวิ่งรถไฟและโครงสร้างทางต่อเนื่อง ระยะทางรวม ๑๒.๒๓ กิโลเมตร แบ่งเป็น (๑) อุโมงค์ทางวิ่งรถไฟ ระยะทางประมาณ ๘.๐๐๑ กิโลเมตร (๒) คันทางรถไฟระดับดิน ระยะทางประมาณ ๓.๒๒๗ กิโลเมตร และ (๓) โครงสร้างทางรถไฟยกระดับ ระยะทางประมาณ ๐.๙๙๖ กิโลเมตร โดยในส่วนอุโมงค์ทางวิ่งรถไฟ จะก่อสร้างแบบอุโมงค์เดี่ยวทางคู่ จำนวน ๔ ช่วง ได้แก่ (๑) อุโมงค์ผาเสด็จ ระยะทาง ๐.๒๗๔ กิโลเมตร (๒) อุโมงค์มวกเหล็ก ระยะทาง ๓.๔๖๕ กิโลเมตร (๓) อุโมงค์หินลับ ระยะทาง ๐.๑๖๒ กิโลเมตร และ (๔) อุโมงค์คลองไผ่ ระยะทาง ๔.๑๐๐ กิโลเมตร และต้องพาดผ่านพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ลุ่มน้ำป่าสัก และลุ่มน้ำมูล ช่วงแนวเขาดินปูนในอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี และริมอ่างเก็บน้ำลำตะคอง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ได้แก่

(๑) พื้นที่แนวเส้นทางโครงการฯ ระยะทางประมาณ ๑.๗๘ กิโลเมตร

(๒) พื้นที่ภายในอุโมงค์ทางวิ่งรถไฟ ระยะทางรวม ๓.๔๙ กิโลเมตร ได้แก่

- อุโมงค์มวกเหล็ก ระยะทาง ๓.๑๖ กิโลเมตร ในพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสัก ท้องที่ตำบลมวกเหล็ก อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

- อุโมงค์คลองไผ่ ระยะทาง ๐.๓๓๐ กิโลเมตร ในพื้นที่ลุ่มน้ำมูล ท้องที่ตำบลจันทิก อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ตามแผนที่แสดงแนวเส้นทางในโครงการฯ ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ และบริเวณก่อสร้างงานอุโมงค์ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ทั้งนี้ ตามรายงานการขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการฯ ได้เปลี่ยนแปลงการออกแบบอุโมงค์ทางวิ่งรถไฟ จากอุโมงค์คู่ทางเดี่ยว เป็นอุโมงค์เดี่ยวทางคู่ โดยพิจารณาความเหมาะสมในด้านวิศวกรรม ด้านค่าก่อสร้างด้านความปลอดภัย และด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพภูมิประเทศ และการดำเนินงานก่อสร้างของโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงมาบะกะ-ชุมทางถนนจิระ รวมถึงโครงการฯ ได้กำหนดใช้พื้นที่ในเขตทางรถไฟและเส้นทางลำลองที่ใช้ก่อสร้างอุโมงค์ทางวิ่งรถไฟของโครงการรถไฟทางคู่ ช่วงมาบะกะ-ชุมทางถนนจิระ เป็นเส้นทางลำลองในระหว่างการก่อสร้างอุโมงค์ของโครงการฯ เพื่อลดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมบริเวณพื้นที่ก่อสร้างและพื้นที่ใกล้เคียง

๖. รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

รายงานการขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการรถไฟความเร็วสูง สายกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา (ช่วงชุมทางบ้านภาชี-นครราชสีมา) ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ความเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ มีผลการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญครอบคลุม ๔ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ทรัพยากรกายภาพ ทรัพยากรชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ และคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต โดยจากการประเมินพื้นที่ก่อสร้างทางเข้า - ออก อุโมงค์ทางวิ่งรถไฟ ทั้ง ๔ ช่วง ของโครงการฯ จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการสูญเสียพื้นที่ป่าไม้ไปอย่างถาวร รวมทั้งสิ้น ๑๕ - ๑ - ๙๕ ไร่ ซึ่งโครงการฯ ได้กำหนดมาตรการปลูกป่าทดแทนพื้นที่ป่าไม้ที่สูญเสียไปจากการก่อสร้างโครงการฯ รวมถึงกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบด้านทรัพยากรป่าไม้บริเวณพื้นที่ก่อสร้างอุโมงค์ มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมทุกด้าน ทั้งในระยะก่อสร้าง และระยะดำเนินการ รวมถึงการควบคุมดูแลให้ผู้รับจ้างดำเนินงานเป็นไปตามแผนปฏิบัติการลดผลกระทบด้านต่าง ๆ และมาตรการที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด

๗. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงคมนาคมได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ โดยมีหนังสือไปยังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณา และได้มีหนังสือแจ้งว่า ไม่ขัดข้องต่อการขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ของโครงการฯ เนื่องจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างพื้นฐานทางบกและทางอากาศ ในการประชุมครั้งที่ ๒๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ต่อรายงานการขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการรถไฟความเร็วสูง สายกรุงเทพมหานคร - นครราชสีมา (ช่วงชุมทางบ้านภาชี-นครราชสีมา) ของการรถไฟแห่งประเทศไทย และให้การรถไฟแห่งประเทศไทยรับความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติไปพิจารณาเพิ่มเติม ในประเด็นมาตรฐานความปลอดภัยในการก่อสร้างโครงการฯ และดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดในรายงานการขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการฯ อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ ก่อนที่กระทรวงคมนาคม โดยการรถไฟแห่งประเทศไทย จะเข้าดำเนินงานโครงการฯ ในพื้นที่ป่าไม้จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๘. ความเห็นของกระทรวงคมนาคม

โครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูง เพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร-หนองคาย (ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา) มีความจำเป็นต้องก่อสร้างอุโมงค์ทางวิ่งรถไฟพาดผ่านพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงเห็นสมควรผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ให้การรถไฟแห่งประเทศไทยประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานป่าไม้ในพื้นที่อย่างใกล้ชิด เพื่อดำเนินการขอเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้และชั้นคุณภาพลุ่มน้ำให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรี รวมถึงดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และให้การรถไฟแห่งประเทศไทยพิจารณาดำเนินการเพิ่มเติมตามความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ในประเด็นมาตรฐานความปลอดภัยในการก่อสร้างอุโมงค์ของโครงการฯ ต่อไป

๙. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการก่อสร้างโครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร-หนองคาย (ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร-นครราชสีมา) ของการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้พิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพื่อใช้ประกอบการดำเนินโครงการแล้ว เพื่อให้การรถไฟแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินงานโครงการก่อสร้างตลอดแนวเส้นทางให้แล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง กongsong

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๒๑๑ (ดวงพร)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๐๑๑๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ duangphong.p@mot.go.th

การรถไฟแห่งประเทศไทย

ฝ่ายโครงการพิเศษและก่อสร้าง

โทร. ๐ ๒๒๒๐ ๔๗๗๙ โทรสาร ๐ ๒๒๒๐ ๔๗๗๖